

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal IV., Rákóczi-u. 20. sz.
Telefon 300.

Felelős szerkesztő:
SZTIPICH LAZÁR.

ELOFIZETÉSI DÍJAK:
Helyben hozhoz fordva V. dékre postán küldve
1 évre 14 40 1/2 évre 360 1 évre 17 40 1/2 évre 4 30
1/2 évre 7 20 1 hónap 1 20 1/2 évre 8 70 1 hónap 1 40

Heves harcok Bukovinában.

1916. július 1. Bukarestből jelentik:
— Az oroszok a bukovinai hegyekben rendkívül hevesen támadnak. A támadások különösen Putna—Szelesz—Mestica folyóvonalon tartanak. Eddig teljesen eredménytelenek voltak, dacára az óriási veszteségeknek.

Dorna-Vatrát még nem adták fel.

1916. július 1. Bukarestből jelentik:
— Az oroszok nem foglalták el Dorna-Vatrát, mint híresztelték.

Orosz sebesültek Czernovitzban.

1916. július 1. Bukarestből jelentik:
— Tegnap kétszáz kocsis orosz sebesültet hoztak Czernovitzba a bukovinai harctérről.

Miniszterválság Angliában.

1916. július 1. Londonból jelenti Genfben Quecabo spanyol hírlapíró:
— Angliában miniszterválság készül. A hangulat Casement halálraítélése folytán nagyon pesszimistikus. Nem hisszük, hogy a kormány az ítéletet végre meri hajtani.

Gyilkos montenegrói hadügyminiszter.

— 1916. július 1. Cetinjéből jelentik:
— Mesovicus volt montenegrói hadügyminiszter fivérével meggyilkolta Becker osztrák-magyar főhadnagyot. Mivel sikerült megszökniük, köröző levelet bocsatottak ki elfogatásukra.

Orosz vereség az Irak-vonalon.

1916. július 1. Konstantinápolyból jelentik hivatalosan:
— Az Irak fronton a Perzsa határ felé Vermedsa községnél, valamint Arra-Burnunál a török csapatok utólérték az ellenséget és véres veszteséget okoztak neki.
Az oroszok rendetlenül menekültek Perzsiába.

Thiaumontot feladták a németek.

1916. július 1. Genfből jelentik:
— Thiaumontot a francia hivatalos jelentés szerint a németek feladták.

Szaszanov a világháború kezdeményezőjéről.

1916. július 1. Stocholmból jelentik:
— A Ruszkoje Szlovo közli Szaszánov választását Bethmann Hohlwegnek arra vonatkozólag, hogy ki a világháború okozója. Azt igyekszik megmagyarázni, hogy nem az antant kezdte a vérengzést hanem Németország. A németek — Szaszánov szerint — nagyhatalmi vágyból kívánták a háborút és a Szerbiának küldött ultimátumot a német diplomaták is ismerték mielőtt még utnak indult.

Sikertelen az angol offenzíva.

1916. július 1. Genfből jelentik:
— Londoni katonai körökben nagyon pesszimistikusan nézik az angol offenzívát, amely eddig semmi ikert sem hozott dacára a nagy veszteségeknek.

Heves olasz támadások Doberdónál.

1916. július 1. A sajtószállásról jelentik:
— Az olaszok a doberdói arcvonalon heves támadásokat intéznek. A karinthiai harcokban csapataink mindenütt tartják az állásokat. Az elfoglalt olasz erődök még kezünkben vannak.

A női felső kereskedelmi iskola ügyéről.

Megnyugtató az iskola iránt érdeklődő szülőknek.

A Miasszonyunkról elnevezett szegény iskolánéni intézetének a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur a kereskedelmi miniszter úrral egyetértőleg június hó 20-án 61540/1916. szám alatt kelt engedélyével megengedte, hogy női felső kereskedelmi iskolát és női kereskedelmi szaktanfolyamot létesíthessen. Mivel a beiratások ideje elérkezett, nehogy iskolánk iránt érdeklődő szülők bizalma a megjelent újság közlemények hatása alatt a jóhiszemű közönséget megtéveszse és megrendüljön, szöszierint közöljük a Vallás és Közoktatásügyi Miniszter Ur rendeletét.

A Miasszonyunkról Nevezett Szegény Iskolánéni Nagyságos és Főtisztelendő Generalis Főnöknőjének
KALOCSA.

Vallás és Közoktatásügyi M. Kir. Minister.
61540/1916. sz.

VI/a.

Nagyságodnak folyó évi március hó 16-án 134 sz. a. kelt s a kalocsai Érsek ur utján idejuttatott kérvényére szíves tudomás, mihez tartás és további

szíves eljárás végett tisztelettel értesítem Nagyságodat, hogy Kereskedelmi Miniszter Úrral egyetértően megengedem, hogy a Miasszonyunkról Nevezett Szegény Iskolánéni Társulata a szabadkai főiskolával kapcsolatosan, az 1916/17. iskolaévtől kezdve felsőkereskedelmi leányiskolát tervezhessen és nyithasson oly feltétellel, hogy ezen iskola megfelelő fenntartásáról elvállalt iskolafenntartói kötelezettségéből kifolyóan, nevezett társulat anyamintézeté saját erejéből tartozik gondoskodni. Ehhez képest kötelek az iskolát megfelelően szervezni, fejleszteni, célszözen elhelyezni és felszerelni. Tartozik továbbá a tanári személyzet alkalmazására, az iskola tanulmányi és adminisztratív igazgatására, működésére és felügyeletére nézve, az 18. évi augusztus hó 20-án 44001. sz. a. kelt rendelettel kiadott szervezeti szabályokat az 1915. évi augusztus hó 1-én 81000. sz. a. kelt rendelettel kiadott tanítástervet s általában a felsőkereskedelmi iskolákra vonatkozó összes érvényben levő rendeleteket követni.

LIFKA BIOSKOP.

szombaton és vasárnap

EGY TÁNCOSNŐ ételéből.

Drámai jelenet 3 felvonásban.

RÓZSA GAVALLÉR

Vigjáték 3 felvonásban.

Bácska legnagyobb és legolcsóbb úri- és női divatruháza Szabadka

Felkerem a vevőközönség szíves partfogását!

VUKOVITS GERŐ

FÖTÉR.

Állandóan dúsán felszerelt katonai és táli cikkben, kötött és szövöttárak, jegor alsóingek és nadrágok, szövet-
Bőr gamásnik, eső- és gamszóppanyok, erős jó bélelt kesztyűk. Férfi- és női felsőneműk, esőernyők, csipke, szál-
szobakellékek, továbbá az összes rövidáru cikkek. — Úri kalapok és sapkák nagy választékban jutányosan kaphó.

Az 1914. évi XXXVI. t.-c. értelmében az intézet az országos tanári nyugdíj- és gyámsági törvénybe lépni, illetőleg a törvény rendelkezéseinek megfelelően eljárni köteles.

Ezek mellett a leány növendékek női felügyeletéről is gondoskodni kell.

A felsőkereskedelmi leányiskola alsó osztályába csak a felsőbb leányiskola, a gimnázium, a reáliskola vagy a polgári leányiskola IV. osztályát sikerrel végzett növendékek vehetők fel. Ily minősítést igazoló bizonyítványok hiányában felvételi vizsgát nem engedhet meg.

A kért állandó évi államsegélyt most még nem áll módomban az állami költségvetésben előirányozni. Megjegyzem azonban, hogy amennyiben a szabályszerű feltételek igazolva lesznek, hajlandó vagyok a rendszeresített álláson állandóan alkalmazott tanárok részére törzsfizetésük 50%-áig fizeték-kiegészítő államsegélyt engedélyezni, ha a normális állapotok helyreálltával e célra megfelelő fedezet fog rendelkezésemre állani és ha az intézet minden tekintetben meg fog felelni az összes szabályszerű követelményeknek.

A nyilvánossági jog megadása tárgyában illetékes közegemnek annak idején teendő jelentése alapján később fogok intézkedni.

A kereskedelmi miniszter ur hozzájárulásával egyttal megengedem azt is, hogy a Miaszszonyunkról Nevezett Szegény Iskolánénék Társulata az 1916-17. iskolai évben az 1911. évi 86287. sz. a. kelt rendelettel kiadott szervezeti szabályzat szigorú szem előtt tartásával a szervezendő felsőkereskedelmi leányiskolával kapcsolatban, női kereskedelmi szaktanfolyamot nyithasson, avval a feltétellel azonban, hogy ha arra legalább huszonöt (25) tanuló fog jelentkezni.

Ugy a felsőkereskedelmi leányiskola, mint a női kereskedelmi szaktanfolyam felügyeletével egyidejűleg Kirchner Béla felsőkereskedelmi iskolai kir. főigazgatót (Budapest, V. Szalai-utca 3.) bízam meg.

Budapest, 1916. június 20-án.

Jankovich s. k.

Figyelmeztetjük a felvétel iránt érdeklődő szülőket, hogy az intézeti igazgató az alsó osztályba, amely a szeptember hónapban megnyílik, vallási különbség nélkül csak 40 tanulóat vehet fel. Ezen számon felül jelentkező tanulóknak a felvételtől folyamodni kell. A vidéki tanulók számára az intézet internátusában helyet biztosít.

Nehogy a tanítás szakszerűségét tekintve bárkinek is kételye támadjon az intézet tanulmányi eredménye és színvonalát illetőleg, megnyugta-

tásul egyelőre csak annyit közlünk, hogy a felső kereskedelmi iskolában felső kereskedelmi iskolákra képesített tanárok tanítanak. A Miaszszonyunkról elnevezett szegény iskolánénék intézete, illetve annak kalocsai központi rendháza csupán az iskola fenntartója és tulajdonosa. A nyilvánossági jogot a kalocsai anyaház kérte és kapta meg.

Ami a szakszerűséget illeti, továbbá közöljük, hogy a kolozsvári Marianum, nemkülönben a budapesti Angol kisasszonyok vezetése alatt álló felső kereskedelmi iskolák és női kereskedelmi szaktanfolyamok úgy a szakszerűség szempontjából mint általában a tudás, morál és nevelés szempontjából az ország bármely intézeteivel legalább is kiállják a versenyt.

Ne hagyja magát senki sem megfélemlíteni.

Igazán csodáljuk, hogy jelenhett meg a Kereskedelmi Egyesület és az ország összes pénzintézetei nevében fenyegető közlemény, a mely bojkott alá veszi a szárd felsőkereskedelmi iskolájába iratkozó növendékeiket.

A felső kereskedelmi iskola joga tudunkkal nem monopolium, amelynek kizárólagos joga csak a szabadkai Kereskedelmi Egyesületet illeti.

Egyebekben nem szándékozunk arra a sok zűrségre felelni, ami ebben az ügyben máris nyomdafestéket látott és a leközltek után Szabadka jóízű közönségére bizzuk a kritika jogát.

Ma és holnap vasárnap

HALÁLKLUB

izgalmas detektív szenáció

áll a Városi Mozi

maorán.

HASZNÁLT TANKÖNYVEKET

kézpénzért veszünk. Adja el mindenki a fölösleges könyveit maga is pénzhez jut s elősegíti más tanulókat, hogy tankönyvhöz juthassanak.

Valószínű, hogy rövidesen a tankönyvek változott új kiadásban jelennek meg s akkor a vissza tartott könyvek teljesen értéktelenek lesznek.

Mindenféle könyvet

a legmagasabb áron. Kézpénzért veszünk meg most még a készletünk kiegészítésül később ilyen jó árt könyveket nem fizetünk, címünkre vigyázzon

Lipsitz és Lampel

könyvkereskedés és antikvárium Szabadka, I. Eötvös-u. 61. Huspice Telefon 604.

Uj igazgató.

Resch Béla a női felső kereskedelmi iskola igazgatója.

Örömmel adtuk hírül, hogy a női felső kereskedelmi iskola és szaktanfolyam felállítására a Miaszszonyunkról elnevezett szegény iskolánénék kapták meg a jogot. Most azt az örömdetes tény is fűzzük hozzá, hogy dr. Várady L. Árpád érsek Öccsencélája Resch Bélát, a fiu felsőkereskedelmi iskola tanárát bizta meg az iskola szervezésével és igazgatásával.

Szabadka katolikus társadalma igaz örömmel üdvözli az új igazgatót, aki eddigi működésével, tanítási irányával és kiváló szaktudásával bebizonyi-

totta, hogy hivatott teljesíteni a reá bizott feladatot. Resch Béla már a mai napon megkezdte az iskola szervezését és a megnyitáshoz szükséges előkészületeket.

A szabadkai fiu felső kereskedelmi iskolában viselt állásáról ma lemondott, hogy már most minden erejével az új iskola javára dolgozzék. Üdvözljük valamennyien, akiknek ugyanaz a célja, mint az övé és kívánjuk, reméljük, hogy működése eredményes és mindenkinek hasznos lesz, mint eddig.

Szabadkai árdragító az itélő tábla előtt.

Spitzer Lipót elítélését helyben hagyták.

Ez év május 20-án Szabadkán Benedikt Gusztáv polgári biztos megfigyelte, hogy Spitzer Lipót cipész, makszimális áron felül vásárol nagymennyiségű tojást a kofaktól. A tojás makszimális ára darabonként 12 fillér volt míg Spitzer 16 fillérral vásárolta. Házkutatás alkalmával 1500 tojást találtak nála.

Spitzer Lipót az ügyesség árdragítás visszaélés vétségével vádolta, mert nyereszkedési célból tojást, mint közszükségleti cikket makszimális áron felül vásárolta.

A tárgyaláson Spitzer Lipót tagadta bűnösségét. Előadta, hogy a háboru okozta nehéz időben a cipész mesterségből megélni nem tudott s ezért tojás vásárlással foglalkozott. Fischer Miksa budapesti tojás nagykereskedő részére. Spitzer Lipótnak hatósági igazolványa,

mely által jogosítva lenne a tojásvásárlásra, nem volt, ellenben volt igazolványa a budapesti iparkamarától, mely szerint Fischer Miksa budapesti cég részére vásárolt be tojásokat Spitzer. Ezt az igazolványt a szabadkai rendőrkapitány aláírta.

A szabadkai királyi törvényszék árdragítási visszaélés vétségében bűnösnek mondta ki Spitzer Lipótot s ezért 1000 korona pénzbüntetésre, mint fő- és 400 korona mellékbüntetésre ítélte, mely behajthatatlanság ese én 10 koronánként egy napi fogházra átváltoztatható.

Ma tárgyalta az ügyet a királyi tábla, mely a törvényszék mellékbüntetését 400 koronáról 90 koronára szállította, behajthatatlanság esetén 9 napi elzárásra ítélte. Egyebekben a törvényszék ítéletét helybenhagyta.

Alapítvány az öt éves találkozás emlékére.

— A felső leányiskola volt növendékei ünnepélye. —

Ma délelőtt tizenegy órakor a szabadkai felső leányiskolában találkoztak először hivatalosan azok a növendékek, akik öt év előtt váltak meg az intézettől. Az akkor serdülő leánykákból elegáns szép hölgyek lettek, akik közt anya is van már.

Dr. Vajda Gyulánál az intézet igazgatójánál ünnepelték meg a találkozást Elhatározták, hogy emlékére alapítványt tesznek, melynek kamatait évenként egy hatodik osztályos kapja szorgalma jutalmául.

A találkozáson a tizenegy növendék közül heten jelentek

meg. Valamennyien Szabadka társadalmának kedvelt és szeretett tagjai. A szép névsort közöljük:

Fussgänger Elza, Pukecz Irma, Pukecz Ilona, Szilberleitner Melánia, Dr. Milkóé Obláth Hanna, Dr. Boscháné Milkó Ella. (Elhozta kis leányát is).

A mai ünnepélyen elhatározták, hogy öt év múlva újra találkoznak.

Felhívjuk

a nagyérdemű vásárló közönség becses figyelmét Klein Géza fűszer- és esemege nagykereskedő cég mai hirdetésére.

RÉTAY ÉS BENEDEK

BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 59. SZÁM.

EGYHÁZI FELSZERELÉSEK, MISERUHÁK, ZÁSzlÓK ÉS LOBOGÓK GYÁRA. OLTÁROK, SZÓSZÉKEK, URKOPORSOK ÉS TELJES TEMPLOM BERESENDEZÉSEK.

Régi oltárok renoválására, festésre és aranyozásra templomok kifestésére különösen ajánlatos cég, mely a munkát külön e célra nevelt iparművészek által szakszerűen és stíluszerűen végzi. Végzett munkái közül, amelyek a legteljesebb elismerésben részesültek: a Szeged-Rökusi új templom teljes berendezése, az Aradi Minoriták új templomának teljes berendezése, a Máriasszéki kegytemplom, a Máriaradni kegytemplom a Beregszászi templomok festése és berendezése és a Műemlékek Országos Bizottsága által megrendelt Szepescsütörtök helyi főoltárt. **Rajzokkal, költségvetéssel szolgálunk, szak-küldünk.** értőt ingyen

Beiratások a női felső ker. iskolába és a kereskedelmi szaktanfolyamba.

A nagyméltóságú Vallás és közoktatásügyi m. kir. Miniszter Urnak 61,540/1916 szám alatt kelt engedélye alapján értesítem a Miasszonyunkról elnevezett szegény iskolánénék női felső kereskedelmi iskolája és női kereskedelmi szaktanfolyama iránt érdeklődő szülőket, hogy a beiratásokat az igazgatóság a zárda helyiségében július 2-án 3 és 4-én délelőtt 9—11-ig fogja eszközölni. Amennyiben a teljes létszám ez alkalommal be nem telik a folytatólagos beírások szeptember hó első négy napján lesznek. A női felső kereskedelmi iskolába felvehetőek mindazon tanulók akik a felső leányiskola, gimnázium (a latin nyelvtől eltekintve) reáliskola vagy polgári leányiskola negyedik osztályát sikerrel végezték el.

A felvétel alkalmával fizetendő 40 korona felvételi díj. Tandíj az egész tanévre 200 korona amely összeg havonként negyedévenként vagy félévenként előre fizetendő. Azok akik a tandíjat havi részletekben óhajtják fizetni eme óhajukat az igazgatósághoz terjesztettbélyegtelen kérvényben kérelmezhetik. Fizetendő ezen kívül az egész tanévre 6 kor. nyugdíj illetmény.

Minden tanuló a felvételre személyesen a szülő vagy meg-

bizott kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni. A felvételkor felmutatandó az előző évi iskolai bizonyítvány, születési anyakönyvi kivonat és az újraoltási bizonyítvány.

A női kereskedelmi szaktanfolyamra felvehetőek azok akik a polgári vagy felsőbb leányiskola, avagy a gimnázium negyedik és akik a felső leányiskola második osztályát sikerrel végezték. Tandíj 150 korona gépirási díj 30 korona, felvételi és nyomtatványdíj 24 korona. A felvétel alkalmával befizetendő a 24 korona felvételi díj.

Az intézeti igazgatóság ezúton figyelmezteti a női felső ker. isk. és női tanf. iránt az érdeklődő szülőket, hogy a Miasszonyunkról elnevezett szegény iskolánénék intézetében az oktatást felső kereskedelmi iskolákra képesített tanárok fogják ellátni.

Figyelmezteti továbbá az igazgatóság a szülőket, hogy a miniszteri engedély alapján meghirdetett és nyilvánossági joggal felruházott iskola szervezése és megújítása iránt teljes bizalommal viselkedhetik és ne engedje magát a saját jól fel-fogott érdekében félrevezetni.

Felvilágosítást készséggel ad

Resch Béla

igazgató.

Miasszonyunkról nevezett iskolánénék intézete.

Szülők figyelmébe!

Szeptember havában új rövid tartamu tanfolyamok nyílnak a Gabelsberger-Marovits-féle

gyors- és gépiróiskolában.

Tandíj a régi mérsékelt ár marad. A vizsgálatok elnöke továbbra is Dr. Fabro Henrik, parlamenti gyorsírórevisor, a III. oszt. vaskoronarend tulajdonosa stb. Előjegyzések és beiratások már most is eszközölhetők.

Bővebbet István-utca 74. sz. alatt.

Ha kenyeret süt,

nem kell a háziasszonynak korán felkelni, mert

a kenyérgyár megsüti kenyerét a régi

árban,

a nap bármely percében.
A kenyérgyár közel van

bárhova.

Horvát Országos Bank Részv. Társ. Szabadka

Központ: Osiek. — Fiókok: Szabadka, Zágreb, Novi, Cirkvenica. — Kirendeltségek: Hreljin, Tribalj, Grizane. — Befizetett részvénytőke 5,000,000 korona és a tartalékalap 600,000 korona.

Az áruosztály árusít elonyös árak mellett:

Aratógépeket, eredeti amerikai és kitűnő belföldi gyártmányokat,
Fűkaszaló gépeket, — Vető gépeket,
Cséplőgépeket, magánjárókat, gőz- és benzin hajtással.
Ezen kívül raktáron tart mindennemű gazdasági gépeket.

Raffiaháncs
1 kgr 6 korona

**Gyümölcs-
lekvár** ==

legfinomabb minőségű 5 és
10 kilogrammos vedrekben,

MUHAR MAG,

Lucernamag

Gazdasági

kocsikenőcs

Cséplő és motorgépolaj

TOVOTTE GÉPZSIR

KLEIN GÉZA

nagykereskedő cégnél

Szabadka Berecsényi
utca 5. sz.

Ugyanott kiadó 3 szobás modern lakás Paliason nagy verandával és mellékhelyiségekkel. Villamos megállóhely.

Hirdetések felvétetnek.

Návay István

polgári és egyenruha készítő. Telefon 329.
Szabadka, Rudics utca 10 szám.

Ajanlja nagy választékban raktárra érkezett

tavaszi és nyári katonai és civil öltöny szöveteit.

Nagy raktár mindenféle bel és külföldi szövetekben, valamint mindenféle katonai felszerelésekben. Olesó árak

Eladó kicsinyben
és nagyban
kitűnő minőségű Tapolca-

Badaesonyi melléki fehér és vörös **BOR**

Pércsics Mihálynál
Szabadka, Dugovics-utca.

Diana sósborszesz

legjobb minőségű házi készítésű.

Kis üveg 60 fillér
közep üveg 1-50 fillér
nagy üveg 3- kor.

Főelárulási hely:
DIANA KERESKEDELMI R-T.

szőlőművelési osztálya BUDAPEST, Nádor-u. 6.

Szabadkai főraktár:

KLEIN GÉZA

flózer-, festék- és déligyümölcs
nagykereskedése.

Értesítem

a n. é. közönséget, hogy a IV. Zombori-ut 261. sz. a. levő pincében

saját termelésű boraim

300 literen felüli mennyiségben

literenként 1 kor.30

fillért eladók.

Merkovics Félix